

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології, географії та туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВБ 02.10 ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ

спеціальність *015 Професійна освіта (Туристичне обслуговування)*

освітньо-професійна програма *Професійна освіта (Туристичне обслуговування)*

факультет *психолого-природничий*

Рівне -2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та організація туризму» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (Туристичне обслуговування) за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Туристичне обслуговування)».

Мова українська

Розробники:

Войтович Оксана Петрівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри екології, географії та туризму Рівненського державного гуманітарного університету.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму РДГУ

Протокол № 1 від «14» січня 2020 року

Завідувач кафедри екології, географії та туризму

_____ (підпис)

(Д.В.Лико)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

Протокол № 1 від «11» лютого 2020 року

Голова навчально-методичної комісії _____

_____ (підпис)

(Сяська І.О.)
(прізвище та ініціали)

© Войтович О.П., 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та організація туризму» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (Туристичне обслуговування) за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Туристичне обслуговування)».

Мова українська

Розробники:

Войтович Оксана Петрівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри екології, географії та туризму Рівненського державного гуманітарного університету.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму РДГУ

Протокол від 27 серпня 2019 року № 10

Завідувач кафедри екології, географії та туризму

(підпис)

(Д.В.Лико)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

Протокол від 27 серпня 2019 року № 5

Голова методичної комісії психолого – природничого факультету

(підпис)

доц. Павелків В.Р.

© Войтович О.П., 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
Модулів — 2	Спеціальність: Професійна освіта (Туристичне обслуговування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів — 4		4-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачене програмою		Семестр	
Загальна кількість годин — 120		7-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 2,6 самостійної роботи - студента — 4	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		20 год.	-
		Практичні	
		28 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72 год.	-
		Індивідуальні завдання: 16 год.	
Вид контролю: залік			
Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін відповідно до освітньої програми			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань з особливостей організації та економічного механізму діяльності туристичного підприємства, а також умінь та практичних навичок їх розв'язання.

Завданням навчальної дисципліни є: теоретична і практична підготовка здобувачів вищої освіти з основ організації та економіки туристичних підприємств, розвиток навичок організації та розвитку туристичних підприємств для задоволення потреб туристів .

В результаті вивчення дисципліни, згідно освітньо-професійної програми, формуються такі компетентності:

Загальні компетентності:

- здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми.

Фахові компетентності:

- розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування;
- здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- розуміння принципів і процесів формування та організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу;
- здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації..

3.Очікувані результати навчання

1. Організовувати . процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
2. Розуміння принципів і процесів щодо організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем.
3. Демонструвати навички володіння державною та іноземними мовами.
4. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні основи організації та економіки туризму

Змістовий модуль 1. Основні поняття організації туризму

Тема 1 Основні поняття та визначення в туризмі.

Роль та місце туризму в сучасному суспільстві. Сутність поняття: «організація в туризмі». Значення туризму. Умови розвитку туризму. Структура туристичного бізнесу. Туристичний продукт.

Тема 2 Туристичний ринок.

Поняття про туристичний ринок. Класифікація та функції туристичного ринку. Нормативно-правове забезпечення організації туристичного підприємництва в Україні. Сучасний стан і перспективи розвитку туристичного бізнесу в Україні.

Змістовий модуль 2. Основні поняття економіки туризму

Тема 3. Суть і зміст економіки туризму

Зміст, мета та завдання економіки туризму. Структура туристичного бізнесу. Обмежуючі фактори, що впливають на діяльність туристичних підприємств. Загальні показники оцінки туристичної діяльності. Поняття про основний та оборотний капітал туристичного підприємства. Основні фонди туристичного підприємства, їх характеристика та показники. Значення оборотних фондів.

Тема 4. Трудові ресурси в туризмі

Поняття про трудові ресурси туристичних підприємств. Планування чисельності працівників підприємства. Методи залучення персоналу. Сутність заробітної плати. Продуктивність праці в туризмі.

Модуль 2 Економіка управління діяльністю туристичних підприємств

Змістовий модуль 3. Планування діяльності туристичного підприємства

Тема 5. Витрати та собівартість туристичного продукту

Поняття витрат виробництва туристичного продукту. Класифікація витрат на виробництво та реалізацію туристичного продукту. Методи планування витрат виробництва. Поняття собівартості туристичного продукту. Калькуляція собівартості туристичного продукту.

Тема 6. Ціноутворення у сфері туризму

Сутність ціни та її функції. Особливості ціноутворення в туризмі. Методи ціноутворення. Фактори, що впливають на ціну у сфері туризму.

Змістовий модуль 4. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств туризму.

Тема 7. Фінанси туристичного підприємства

Оцінка фінансового потенціалу туристичного підприємства. Фінансова звітність та її значення.

Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю туристичного підприємства

Економічна сутність інвестицій. Джерела залучення інвестиційних ресурсів. Проблеми залучення іноземних інвестицій в національний туристичний комплекс. Прогнозування ефективності інвестиційного проекту

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.		
Модуль 1 Загальні основи організації та економіки туризму														
ЗМ 1. Основні поняття організації туризму														
Тема 1		2	2			8								
Тема 2		2	2			8								
Усього		4	4			16								
ЗМ 2. Основні поняття економіки туризму														
Тема 3.		2	4			8								
Тема 4		2	4			8								
Усього		4	8			24								
Модуль 2 Економіка управління діяльністю туристичних підприємств														
ЗМ 3. Планування діяльності туристичного підприємства														
Тема 5.		4	4			8								
Тема 6.		4	4			8								
Усього		8	8			16								
ЗМ 4. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств туризму														
Тема 7.		2	6			8								
Тема 8		2	2			8								
Усього		4	8			16								
Усього годин	120	20	28			72								

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Туристичний бізнес: суть, зміст та основні поняття	2
2.	Туристичний ринок та підприємницька діяльність в туризмі	2
3.	Основні та оборотні фонди туристичного підприємства	4
4.	Розрахунок чисельності працівників та продуктивності праці.	2
5.	Розрахунок заробітної плати працівників та фонду оплати праці	2
6.	Визначення собівартості продукції туристичного підприємства	4
7.	Визначення ціни пакета туристичних послуг	4
8.	Планування діяльності підприємств туризму	2
9	Визначення розміру доходу та чистого прибутку туристичного підприємства	2
10	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	2
11	Інвестиції в туризмі	2
Всього		28

7. Самостійна робота

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з навчальної дисципліни може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах, лабораторіях і комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах та передбачає:

- вивчення лекційного матеріалу по темі;
- опрацювання літератури по темі;
- підготовку до практичних робіт;
- підготовку завдань для самостійної роботи;
- роботу в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет.
-

Теми для самостійного вивчення

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток туристичного бізнесу в Україні.	8
2	Сутність підприємницької діяльності в туризмі.	8

3	Рух грошових коштів на підприємстві	8
4	Шляхи підвищення ефективності використання персоналу підприємства	8
5	Основна та додаткова заробітна плата	8
6	Калькулювання собівартості	8
7	Принципи розрахунку туроператором собівартості туру	8
8	Механізм управління витратами туристичного підприємства	4
9	Оцінка фінансового стану підприємства	4
10	Оцінка ліквідності балансу підприємства результатів діяльності підприємства	4
11	Джерела залучення інвестиційних ресурсів	4
Всього:		72

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – форма організації освітнього процесу, яка має на меті поглибити, узагальнити та закріпити знання, які здобувачі вищої освіти отримують у процесі навчання, а також застосувати ці знання при виконанні практичних завдань.

Перелік питань аудиторної індивідуальної роботи

1. Функції туризму.
2. Умови розвитку туризму.
3. Аналіз ринку туристичних послуг в Україні.
4. Предмет економіки туризму.
5. Фактори впливу на туризм.
6. Економічне значення туризму.
7. Соціальне значення туризму.
8. Класифікація послуг.
9. Туристичний продукт та його складові.
10. Особливості туристичного продукту.
11. Складові туристичного пакета.
12. Загальна характеристика основних фондів туристичної галузі.
13. Характеристика оборотних фондів та їх класифікація.
14. Сутність заробітної плати.
15. Державне регулювання заробітної плати.
16. Погодинна та відрядна заробітна плата.
17. Преміювання.
18. Продуктивність праці у сфері туризму.
19. Показники продуктивності праці в туризмі.
20. Класифікація витрат на виробництво продукції.
21. Ціна як економічна категорія.

22. Структура ціни туристичного продукту.
23. Методи державного регулювання цін.
24. Фінанси туристичного підприємства.
25. Рентабельність туристичного підприємства.

9. Методи навчання

- Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, робота з літературою);
- наочні (малюнки, схеми, робота з комп'ютерними програмами);
- практичні (виконання практичних завдань);
- самостійна робота (підготовка питань).

10. Методи оцінювання

- Усне та письмове опитування;
- реферати;
- захист практичної роботи;
- залік.

11. Засоби діагностики результатів навчання

- - залік;
- модульна контрольна робота;

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Модуль 1					Модуль 2					
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Модуль-ний контроль	Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Модуль-ний контроль	
T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7	T8		
5 балів	5 балів	10 балів	10 балів	8 балів	10 балів	10 балів	15 балів	5 балів	8 балів	
(ВПР)+ 1	(ВПР)+1	(ВПР)+	(ВПР)+2		(ВПР)+2	(ВПР)+2	(ВПР)+3	(ВПР)+1		
бали	бали	2 бали	бали		бали	бали	бали	бали		
(СР)=	(СР)	(СР)=	(СР) =		(СР)=	(СР)=	(СР) =	(СР)=		
6 балів	6 балів	12 балів	12 балів		12 балів	12 балів	18 балів	6 балів		

*Виконання практичної роботи (ВПР)-3 бали за одну практичну;
Самостійна робота (СР)-1 бал за завдання
Модульний контроль -5 балів*

14. Методичне забезпечення

- 1. Робоча програма з курсу.
- 2. Опорний конспект лекцій.
- 3. Електронний варіант опорного конспекту лекцій.
- 4. Інструкції для виконання практичних робіт.
- 5. Електронний варіант інструкцій для виконання практичних робіт.
- 6. Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи студентів.

15. Питання для підготовки для підсумкового контролю

1. Роль та місце туризму в сучасному суспільстві.
2. Значення туризму.
3. Функції туризму.
4. Умови розвитку туризму.
5. Структура туристичного бізнесу.
6. Аналіз ринку туристичних послуг в Україні.
7. Предмет економіки туризму.
8. Фактори впливу на туризм.
9. Економічне значення туризму.
10. Соціальне значення туризму.
11. Туристичний продукт.

12. Поняття про туристичний ринок.
13. Класифікація та функції туристичного ринку.
14. Нормативно-правове забезпечення організації туристичного підприємництва в Україні.
15. Сучасний стан і перспективи розвитку туристичного бізнесу в Україні.
16. Зміст, мета та завдання економіки туризму.
17. Структура туристичного бізнесу.
18. Обмежуючі фактори, що впливають на діяльність туристичних підприємств.
19. Загальні показники оцінки туристичної діяльності.
20. Поняття про основний та оборотний капітал туристичного підприємства.
21. Основні фонди туристичного підприємства, їх характеристика та показники.
22. Значення оборотних фондів.
23. Поняття про трудові ресурси туристичних підприємств.
24. Планування чисельності працівників підприємства.
25. Методи залучення персоналу.
26. Сутність заробітної плати.
27. Державне регулювання заробітної плати.
28. Погодинна та відрядна заробітна плата.
29. Преміювання.
30. Продуктивність праці у сфері туризму.
31. Поняття витрат виробництва туристичного продукту.
32. Класифікація витрат на виробництво та реалізацію туристичного продукту.
33. Методи планування витрат виробництва.
34. Поняття собівартості туристичного продукту.
35. Калькуляція собівартості туристичного продукту.
36. Сутність ціни та її функції.
37. Особливості ціноутворення в туризмі.
38. Методи ціноутворення.
39. Фактори, що впливають на ціну у сфері туризму.
40. Оцінка фінансового потенціалу туристичного підприємства.
41. Фінансова звітність та її значення.
42. Економічна сутність інвестицій.
43. Джерела залучення інвестиційних ресурсів.
44. Проблеми залучення іноземних інвестицій в національний туристичний комплекс.
45. Прогнозування ефективності інвестиційного проекту.

16. Рекомендована література

Основна

1. Балашова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства: Навч. посіб. / Р.І. Балашова. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 184 с.
2. Городня Т.А. Економіка туризму: теорія і практика: Навчальний посібник / Т.А. Городня, А.Ф. Щербак. – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 436 с.
3. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу: Навчальний посібник / Л.П. Дядечко. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 224 с
4. Мальська М.П. Економіка туризму: теорія та практика: Підручник / М.П. Мальська, М.Й. Рутинський, С.В. Білоус, Н.Л. Мандюк. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 544 с.
5. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навч. посіб. / М.П. Мальська, В.В. Худо. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
6. Мальська М.П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: Навчальний посібник / М.П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
7. Ткаченко Т.І. Економіка готельного господарства і туризму: Навч. посібник / Т.І. Ткаченко, С.П. Гаврилюк. – К.: КНТЕУ, 2010. – 179 с.

Допоміжна

1. Андренко І.Б. Фінансово-економічний аналіз підприємств туризму: підручник / І.Б. Андренко, Н.М. Влащенко. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 308 с.
2. Економіка підприємства / С. Ф. Покропивний та ін. – К., 1995.
3. Примак Т. О. Економіка підприємств / Т. О. Примак – К., 2003. – 88 с

17. Інформаційні ресурси

1. Про туризм [Електронний ресурс]: закон України від 15 вересня 1995 р. №325/95-ВР. -Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: офіц. текст: за станом на 07 серпні 2011 р. №3675-VI. -Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та економіка туризму»

Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами і доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри екології, географії та туризму

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Голова навчально-методичної комісії _____ доц.Сяська І.О.

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та економіка туризму»

Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами і доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри екології, географії та туризму

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Голова навчально-методичної комісії _____ доц.Сяська І.О.

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та економіка туризму»

Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами і доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри екології, географії та туризму

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Голова навчально-методичної комісії _____ доц.Сяська І.О.

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та економіка туризму»

Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами і доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри екології, географії та туризму

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Голова навчально-методичної комісії _____ доц.Сяська І.О.